

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/27201,II-Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Paryz-Londyn-Monachium-Nowy-Jork-Miejsce-e.html>
01.03.2026, 07:59

Strona znajduje się w archiwum.

II Międzynarodowa konferencja naukowa „Paryż - Londyn - Monachium - Nowy Jork. Miejsce emigracji niepodległościowej po 1939 roku na mapie kultury nie tylko polskiej” - Białystok, 30-31 maja 2014

30.05.2014

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku oraz Zakład Teorii i Antropologii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku zapraszają na II międzynarodową konferencję naukową „Paryż - Londyn - Monachium - Nowy Jork. Powrześnie emigracja Niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej”, która odbędzie się w dniach 30-31 maja 2014 r. w Białymstoku.

Zapraszamy po raz kolejny do wzięcia udziału w rozpoczętej w maju 2007 r. dyskusji na temat znaczenia spuścizny kulturalnej wychodźstwa niepodległościowego, której plon został utrwalony w tomie *Paryż - Londyn - Monachium - Nowy Jork. Powrześnie emigracja niepodległościowa na mapie kultury nie tylko polskiej*, pod red. Violetty Wejs-Milewskiej i Ewy Rogalewskiej, Białystok 2009. Uważamy, że ponowne skierowanie wysiłku badawczego w obszary zarysowane przed sześcioma laty jest zasadne i pożądane, bowiem pozwoli nam przede wszystkim na wzbogacenie obecnego (bez wątpienia imponującego) stanu wiedzy o emigracji o wątki nowe - dotąd niepodjęte, nieznane lub przemilczane oraz na oświetlenie i zarazem pogłębienie problemów, które wydają się istotne w świetle najnowszych interdyscyplinarnych metodologii.

Ponowne spojrzenie zatem na polski Paryż, Londyn, Monachium czy Nowy Jork (a miasta te pełnią jedynie rolę sygnałno-symboliczną, określają geograficzny rozrzut „miejsc postojów” diaspory), pozwoli - jak sądzimy - nie tylko potwierdzić to, co już o emigracji wiemy, ale przede wszystkim zmierzyć się z narosłymi mitami czy uroszczeniami, na powstanie których wpłynął utrudniony dostęp do archiwaliów (zdeponowanych poza krajem) oraz rozmaite klauzule ograniczające korzystanie z tych zasobów oraz uniemożliwiające ich publikację. Wydaje się też, że w latach 90. XX w. większą wagę w badaniach nad emigracją przykładano do relacji i świadectw życia, mniejszą do dokumentacji, co z pewnością musiało wpłynąć na zawężenie perspektywy poznawczej i w pewnym sensie na jej zniekształcenie oraz nadmierną subiektywizację ostatecznych rozpoznań.

Przewodnim tematem tym razem chcielibyśmy uczynić ważny, a jeszcze niedostatecznie rozpoznany i opisany dyskurs między Krajem a Emigracją, utrwalony m.in. w publikowanych po 1989 r. dziennikach i wspomnieniach, których autorami byli twórcy krajowi z okresu PRL oraz dialogowo sygnalizowany w korespondencji, zintensyfikowanej zwłaszcza po odwilży. Liczymy więc na udokumentowanie funkcjonującej poza (i ponad) propagandą PRL-u intelektualnej dyskusji o pryncypia i wizje Polski. Owa dyskusja, która niejednokrotnie zamieniała się w ostry spór, przyczyniała się do napięć, w konsekwencji których trwały przyjaźnie zarówno na emigracji, jak i w Kraju wystawiane były na dramatyczne próby, skutkowały środowiskowym ostracyzmem

iwykluczeniem. Ten ostry spór (w łonie samej emigracji i na odległość –spór o pryncypia z Krajem) zarówno hamował aktywność twórczą, polityczną i intelektualną, jak i stawał się źródłem wzrostu, możemy go dziś traktować również jako katalizę dla wszystkiego, co było wówczas nowe i oryginalne po obu stronach żelaznej kurtyny.

W konferencji weźmie udział kilkudziesięciu badaczy z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii, USA i Kanady. Obradom towarzyszyć będą liczne imprezy: wystawy – o Janie Karśkim i o emigracyjnym piśmieniu „Polska Walcząca” oraz wieczór poezji „Czym pachnie Kanada, czy naprawdę murawa po drugiej stronie płotu jest zieleniejsza i jak ma się język do myśli – o poszukiwaniu miejsca dla siebie” Romana Sabo-Walsha.

Organizatorami konferencji są: Instytut Filologii Polskiej Zakład Teorii i Antropologii Literatury Uniwersytetu w Białymstoku oraz Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku. Partnerami przedsięwzięcia są: Hotel Esperanto, Muzeum Podlaskie w Białymstoku, Opera i Filharmonia Podlaska, Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Białostoczan.

Program konferencji w załączniku.

Koordynatorzy konferencji:

dr Ewa Rogalewska
IPN Oddział w Białymstoku
tel.: 664 905 083
ewa.rogalewska@ipn.gov.pl
Instytut Pamięci Narodowej
ul. Warsztatowa 1a
15-637 Białystok

dr hab. Violetta Wejs-Milewska
Uniwersytet w Białymstoku
tel.: 604122244
v.wejs.milewska@gmail.com
Uniwersytet w Białymstoku
Pl. Uniwersytecki 1, p. 57
15-420 Białystok

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Białystok

Pliki do pobrania

[PROGRAM KONFERENCJI \(pdf, 3 MB\)](#)
